

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ВАРИАНТ 3:

ЗАЩИТА НА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ В ТЕОРЕТИЧНАТА ЧАСТ И ЗАЩИТА НА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ В ПРАКТИЧЕСКАТА ЧАСТ

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ И ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНИЯ ПРОЕКТ И КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Защитата на дипломния проект в теоретичната част представлява устно изложение на ученика за представяне на разработения дипломен проект и отговор на поставените от комисията за подготовка, провеждане и оценяване въпроси. Изложението може да се съпътства от допълнително онагледяване с презентация, графични материали, симулация и др. (виж т.3, Табл. № 1).

Оценяването на дипломния проект и неговата защита в теоретичната част се извършва по критерии за оценяване, които са утвърдени с национална изпитна програма по съответната специалност. За всеки критерий са определени показатели и максимален брой точки, които се присъждат при напълно покриване на съответния критерий. Максималният брой точки, които може да получи ученикът, е 100. (Табл. № 1)

Критерии и показатели за оценка на дипломния проект в частта по теория на професията и неговата защита

<i>Критерии и показатели за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки за показателите</i>	<i>Максимален брой точки за критерия</i>
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект		20
1.1. логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4	
1.2. задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7	
1.3. използване на подходящи изследователски методи	4	
1.4. стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5	
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати		20
2.1. изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10	
2.2. оригиналност, значимост и актуалност на темата	6	
2.3. задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4	
3. Представяне на дипломния проект		20
3.1. представянето на разработката по темата е ясно и точно	5	
3.2. онагледяване на експозето с: а) презентация; б) графични материали; в) практически резултати; г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10	
3.3. умения за презентиране	5	
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за защита на дипломен проект		30
4.1. разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10	
4.2. логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10	
4.3. съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10	
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност		10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5	
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5	
Общ брой точки:	Максимален бр. точки 100	Максимален бр. точки 100

Защитата на дипломния проект в практическата част е изпълнение на практическо задание. Заданието е индивидуално и има за цел да установи усвоените умения и компетентности на ученика по специалността от професията, които ще бъдат оценени по критериите и показателите за оценяване на индивидуалното задание по практика и които са свързани с изпълнение от страна на ученика на правилата за здравословни и безопасни условия на труд, организация на работното място, подбор на материали и инструменти, изпълнение на операции и качество на изпълнението на заданието (виж Табл. № 2).

В зависимост от спецификата на професията и темата на дипломния проект, защитата на дипломния проект в практическата част е свързана с изпълнението на подходящи практически задачи, демонстриращи умения и компетентности по специалността от професията като напр. демонстрация на процес (измерване, свързване на схема, монтаж/демонтаж, изпълнение на операция по привеждане в действие) или на готов продукт и неговото изработване и функционалности (изделие, макет или друго). Комисията може да възложи на ученика изпълнение и на други практически задачи в съответствие с темата на индивидуалното задание, но несвързана с предварително подготвените материали, като напр. – проектиране или практическо изработване на елемент, на част/етап от процес или част от изделие или демонстрация на друга практическа дейност.

Критериите и показателите за оценяване на индивидуално задание по практика са утвърдени с национална изпитна програма по съответната специалност. За всеки критерий са определени показатели и максимален брой точки, които се присъждат при изпълнение на практическото задание или при неговата защита, съобразно изискванията за качество при спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда. Максималният брой точки, които може да получи ученикът, е 100. (Табл. № 2)

Критерии и показатели за оценяване на индивидуално задание по практика

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки	Тежест да/не
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		
1.1. Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд 1.2. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място 1.3. Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа <i>Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>		
2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Планира ефективно работния процес	2	
2.2. Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2	
2.3. Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното задание		50
6.1. Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:	100	100

ФОРМИРАНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНАТА ОЦЕНКА ОТ ИЗПИТА

Всяка част от държавния изпит (защита на дипломния проект в теоретичната част и защита на дипломния проект в практическата част) е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Окончателната оценка от защитата на дипломния проект се формира по следния начин:

50 % от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 % от получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.